

نقد و بررسی نظریه سودگرایی و وظیفه گرایی

تألیف: لیلا کوشنده

عضو هیأت علمی دانشگاه تبریز

www.ketab.ir

انشارات مرتضی دشت

انشارات مرتضی دشت

عنوان و نام پدیدآور	: نقد و بررسی نظریه سودگرایی و وظیفه گرایی / تألیف لیلا کوشنده.
مشخصات نشر	: تبریز: انتشارات مرتضی دشت، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۸۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۱۹-۶۷-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیفا
موضوع	: اخلاق فلسفه-Ethics -- Philosophy
موضوع	: کانت، ایمانوئل، ۱۷۲۴-۱۸۰۴م -- دیدگاه درباره فلسفه اخلاق
موضوع	: Kant , Immanuel, 1724-1804-- Views on philosophy of ethics
موضوع	: راسل، برتراند، ۱۸۷۲-۱۹۷۰م. -- دیدگاه درباره فلسفه اخلاق
موضوع	: Russell, Bertrand, 1872-1970-- Views on philosophy of ethics
موضوع	: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸ -- دیدگاه درباره فلسفه اخلاق
موضوع	: Mutahhari, Murtaza-- Views on philosophy of ethics
موضوع	: راسل، برتراند، ۱۸۷۲ - ۱۹۷۰ م. -- نقد و تفسیر
موضوع	: Russell, Bertrand-- Criticism and interpretaion
موضوع	: Utilitarianism-فایده گرایی
رده بندی کنگره	: BJ۳۷
رده بندی دیویی	: ۱۷۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۶۳۳۵۴
اطلاعات رکورد	: فیفا

www.ketab.ir

نقد و بررسی نظریه سودگرایی و وظیفه گرایی

تألیف: لیلا کوشنده (هیئت علمی دانشگاه تبریز)
 ناشر: انتشارات مرتضی دشت
 تاریخ و نوبت چاپ: ۱۴۰۰ - اول
 شمارگان: ۵۰۰
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۱۹-۶۷-۸
 قیمت: ۲۵۰۰۰/- ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: میثم چاپ
 این اثر مشمول قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مترجمان، نشر یا پخش کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

۱۰.....	مقدمه
---------	-------

بخش اول: تبیین مکتب سودگرایی

فصل اول: مکتب منفعت عمومی (جرمی بنتام و جان استوارت میل)

۱۰.....	اشکال نظریه بنتام
۱۱.....	اشکال نظریه جان استوارت میل
۱۲.....	اشکال دیگری که بطور کلی به نظریه منفعت عمومی وارد است

فصل دوم: مکتب فکری برتراند راسل

۱۵.....	زندگی راسل
۱۶.....	بیان نظریه راسل
۱۷.....	اشکالات نظریه راسل از دانشگاه استاد مطهری
۱۷.....	اشکال اول
۱۸.....	اشکال دوم
۱۸.....	اشکال سوم
۱۹.....	نظریه سودگروی و اقسام آن
۲۰.....	سودگروی عمل نگر
۲۰.....	سودگروی عمومی
۲۱.....	سودگروی عام
۲۲.....	سودگروی قاعده نگر
۲۳.....	اشکالات سودگروی از نظر فرانکنا
۲۳.....	پاسخ سودگروان به اشکالات مطروحه
۲۴.....	حسن و قبح
۲۵.....	حسن و قبح از نظر راسل
۲۶.....	اشکال ابن معیار خیر و شر از نظر استاد مطهری
۲۶.....	اخلاق جنسی از نظر راسل

بی‌شک انسان در زندگی خود با رفتارهای زیادی از جانب دیگران مواجه است که برخی از آنها برای او قابل تأیید و برخی دیگر غیرقابل پذیرش است. در مقام اختیار و انتخاب وقتی می‌خواهد دست به انجام کاری بزند در برابر انبوهی از تمایلات و گرایش‌های متزاحم واقع می‌شود که برای دستیابی به یک انتخاب اصلح نیاز به رشد قوای فکری و افزایش اندوخته‌های علمی دارد.

برای ترجیح و انتخاب یک گزینه، عوامل بی‌شماری وجود دارد که هر یک کم و بیش در نتیجه‌نهایی‌گزينش مؤثرند از جمله عادت، تلقین، عوامل روانی و اجتماعی، شدت نیازها و غرائز... اما مهم‌تر از همه آنها عامل عقلانی است.

یعنی انسان با شناخت معیارها و ملاک‌های ارزشی و اخلاقی دست به ترجیح و تعیین گزینه‌های بهتر و برتر بزند و این مسئله راز برتری و اشرافیت حقیقی انسان نسبت به سایر مخلوقات می‌باشد.

یکی از علوم مربوط به اخلاق، فلسفه اخلاق است که عبارت از مجموعه مطالعات فلسفی درباره اخلاق می‌باشد. هدف اخلاق، تزکیه نفس و رسیدن انسان به اخلاق فاضله انسانی است که محقق نخواهد شد مگر زمانی که اخلاق صحیح از ناصحیح شناخته شود سپس مبانی صحیح مورد بحث قرار گیرد.

علمی که عهده‌دار بحث از مبانی علم اخلاق می‌باشد فلسفه اخلاق است و اساسی‌ترین و محوری‌ترین مسائل مورد نیاز برای ورود به علم اخلاق و تبیین یک نظام اخلاقی درست در فلسفه اخلاق مورد بحث و بررسی واقع می‌شود.

عده‌ای از نظام‌های اخلاقی، اخلاق را قراردادی و تابع سلاقی اجتماعی و فرهنگ‌های قومی می‌دانند و یا منشأ اخلاق را طبیعت تلقی می‌کنند و تا در مورد این نظام‌های اخلاقی بحث نشده و پاسخ صحیح برای ارائه به آن طرح‌ریزی نشده نمی‌توان نظام اخلاقی جامعی را مطرح و از آن دفاع نمود.

موضوع این نوشتار طرح و تبیین نظریه‌ای است بنام سودگرایی که طرفدار عمده آن شخصی است بنام برتراند راسل. لذا سعی می‌کنیم در نظرات او دقیق شویم. از طرفی در بخش دوم کتاب به نظریه‌ای به نام وظیفه‌گرایی که منسوب به شخصی بنام ایمانوئل کانت می‌باشد توجه خواهیم کرد.